

Utbildningsdepartementet
u.registrator@regeringskansliet.se

Synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik

IFAU ger synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik utifrån vårt uppdrag att följa upp och utvärdera arbetsmarknads- och utbildningspolitik samt arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen.

Sammanfattning

- IFAU betonar att forsknings- och innovationspolitiken bör innehålla en tydlig strategi för evidensförsörjning.
- IFAU understryker forskningsmyndigheternas avgörande roll för att förse politiken med faktabaserade kunskapsunderlag
- IFAU framhåller vikten av att politiken skapar goda förutsättningar för effektutvärdering.
- IFAU stödjer en finansieringsmodell där betydande forskningsmedel fördelas i konkurrens mellan forskare.

Behoven av beslutsunderlag

- IFAU lyfter fram forskningens centrala roll för att förse politiken med pålitliga beslutsunderlag. Effektutvärdering av nationell politik är en förutsättning för evidensbaserad politik.
- IFAU efterlyser en tydlig strategi för evidensförsörjning där regeringen avsätter resurser till forskningsmiljöer inom relevanta områden och utformar insatser på ett sätt som möjliggör utvärdering.

Forskningsmyndigheternas betydelse

- IFAU framhåller forskningsmyndigheternas betydelse för att tillgodose politikens behov av tillförlitliga kunskapsunderlag. Dessa myndigheter har möjlighet att bygga upp starka och specialiserade forskningsmiljöer som långsiktigt säkerställer tillgången på trovärdig evidens.
- Forskningsmyndigheter är särskilt värdefulla inom områden där universitetens möjligheter eller intressen är begränsade. Det kan röra sig om forskning som förutsätter kontinuitet och storskalighet, eller som

primärt har ett nationellt intresse och därför är svårpublicerad i internationella vetenskapliga tidskrifter.

- IFAU menar att forskningsmyndigheter bör bedriva såväl grundforskning som effektutvärdering. Det skapar bättre beslutsunderlag samtidigt som det underlättar myndigheternas kompetensförsörjning.
- IFAU betonar vikten av att forskningsmyndigheter har en tydlig inriktning men att forskningen inte detaljstyrs.

Fokus på utvärdering

- IFAU understryker att forsknings- och innovationspolitiken bör skapa gynnsamma förutsättningar för effektutvärdering, vilket omfattar såväl implementering som dokumentation av insatser och reformer.
- Regering och utförande myndigheter bör ta hänsyn till utvärderingsbarhet vid utformning av regelverk och samråda med forskare för att beakta vetenskapliga behov.
- IFAU poängterar att kapacitets- och resursbegränsningar kan användas för att skapa förutsättningar för effektmätningar, exempelvis genom försöksverksamheter, begränsningsregler eller kontrollerade experiment.
- Utvärdering bör utföras av forskare som inte är direkt involverade i verksamheten. Forskningsmyndigheter kan utgöra en viktig bas för oberoende forskning inom sina politikområden.
- IFAU föreslår att verkställande myndigheter anmodas dokumentera deltagande och innehåll i olika insatser samt ställa data till förfogande för forskare efter sedvanlig sekretess- och etikprövning.

Effektiv forskningsfinansiering

- IFAU stödjer en finansieringsmodell där betydande forskningsmedel fördelas i konkurrens mellan forskare i syfte att främja akademisk excellens och relevans.
- Politiken bör fastställa de övergripande ramarna för fördelningen av forskningsmedel, men inte detaljstyra utlysningar mot specifika frågeställningar, samarbetsformer eller metodval.
- IFAU betonar att forskningsmedel bör fördelas utifrån vetenskaplig kvalitet, och att forskare bör konkurrera på lika villkor oavsett sin hemvist.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat. Spencer Bastani och Björn Öckert har varit föredragande.

Maria Hemström Hemmingsson

Spencer Bastani

Björn Öckert